

LELKÉSZI-PRESBITERI KÖZÖS ÁLLÁSPONT

BEVEZETÉS

(i) A Gyülekezet vezetése

- reagálva az őszi evangélizáció fellobbantotta feszültségre,
- abban a reménységben, hogy félreértések és feltételezések miatt a vélt különbségek nagyobbak a valóságosaknál,
- tudva, hogy ezen kívül is vannak feszültségek, problémák,
- meggyőződve arról, hogy egymás meghallgatása nélkül – amelyre kész és biztosít majd további alkalmakat is – és Isten előtti őszinte önvizsgálat, bűnbánat és bocsánatkérés hiányában mindez nem vezet eredményre,
- átbeszélésre az alábbi közös álláspontot bocsátja a gyülekezet szolgálói elé,
- hangsúlyozva, hogy csak úgy kerülhetünk egymáshoz közelebb, ha Jézushoz mindannyian közelebb kerülünk:

(ii) Emlékeztetjük magunkat, hogy az Evangélium hirdetése közben vagy arra készülve ne feledkezzünk meg a minket végtelenségig szerető Istenről (Jn3,16), Akinek az Igéje élő és ható (Zsid4,12) és nem tér hozzá vissza dolgavégezetlenül (Ézs55,6–11). Ebben az Igében szerepel, hogy az Ő gondolatai mennyivel magasabbak a mieinknél (Ézs55,9-10). „Rész szerint van bennünk az ismeret” (1Kor13,9). Isten kegyelméből mégis mehetünk elé mindnyájan, akik Krisztusban bízunk. Ezért kérjük, hogy a Szentlélek vezetése által, alázatban fogadjuk el egymást, mint a közös test tagjait! Ehhez útmutató a Szentlélek vezetése, Aki iskolai végzettség nélkül adatik minden hívőnek. Ő az, Aki megeleveníti minden hívőben Isten Igéjét, s megtermi gyümölcsét (Gal5,22). Ez legyen a zsinórmértékünk a Gyülekezetben! A Gyülekezet Krisztus testeként egységet jelent nem pedig széthúzást vagy szétdobálást, ezért a Szentlélek útmutatását kérve, egymást különbnek tartva akarjunk Krisztusban megmaradni és növekedni a kegyelemben és Krisztus ismeretében!

(iii) Isten kijelentette magát Igéjében, a teljes Szentírásban (tota Scriptura, 2Tim3,16). Felelősségünk, hogy semmit el ne vegyünk belőle, és hozzá se tegyünk semmit. Végső igazságnak tehát a Szentírást és csak a Szentírást tekintjük. Meggyőződésünk, hogy ebben mind egyetértünk, az esetleges különbségek forrása a Szentírás egyes szakaszainak különböző értelmezése. Az értelmezés kapcsán felhívunk a Szentírás elfogadott hitvallásaink – 2. Helvét Hitvallás, Heidelbergi Káté – szerinti magyarázatára (2Pét1,20), a református hermeneutikai (igeértelmezési) alapelvek komolyanvételével. [A hit analógiája (a Szentírásnak kell értelmeznie a Szentírást), a világosan érthető igék alapján értelmezni a nehezen érthető igéket, szó szerinti értelmezés, nyelvtani-történeti módszer, amely módszereket összhangban alkalmazunk.]

MEGELŐZŐ ALAPVETÉSEK

1. [**Isten mindenható és szuverén Úr**] Hisszük, hogy Isten szuverén Úr (Róm9,20), senki nem vonhatja felelősségre vagy kérdőre, és nem is tartozik elszámolással senkinek (Dán4,32; Zsolt.135,5–6). „Nincsen hatalma a fazekasnak az agyagon, hogy ugyanabból az agyagból az egyik edényt nemes célra, a másikat pedig közönségesre formálja?” (Róm9,21) „Kegyelmezek, akinek kegyelmezek, és irgalmazok, akinek irgalmazok.” (2Móz33,19)

2. [**Isten könyörületes**] „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözljön a világ általa.” (Jn3,16–17) Isten nem akar rosszat az embernek: „Hiszen nem kívánom én a bűnös ember halálát – így szól az én Uram, az Úr –, hanem azt, hogy megtérjen útjáról, és éljen.” (Ez18,23) Az ember nem egyenrangú Istennel, így nem szólhat bele Isten dolgába. Isten szabadon rendelkezik a mi életünk felett, de ennek az alapja az Ő könyörületes szeretete. Isten irgalmas és igazságos (2Móz34,6; Jer9,23).

3. [**Az ember lelkileg halott a bűn miatt**] Hisszük az emberi természet teljes romlottságát, amely által képtelenek vagyunk az Isten szerinti jóra, minden gonoszra pedig hajlandók. Az Ige világosan beszél arról, hogy a bűnben született ember a kárhozata kiteljesedése felé tart (Jn3,36), s önmagában nem tud Istenhez jutni (Róm3,11). Összhangban a Heidelbergi Káté 8. kérdésével: a bűnben született ember (Zsolt51,7; Róm3,10) lelkileg halott és így lelkileg tehetetlen, ezért nincs szabad akarata az Istenhez térésre (Ef2,8-10; Róm8,7; 1Kor2,14), nélküle egyetlen lépést sem tehet felé (1Kor12,3).

4. [**Solus Christus**] Hisszük a megváltásban Jézus Krisztus kizárólagos szerepét, valamint a kegyelemnek minden ember lelki tevékenységét megelőző voltát (Jn14,6; Róm9,19; Jn6,37). Jézus szavai szerint valljuk, hogy Jézus megkeresi, megtalálja és megőrzi az övéit, mert az Ő kezéből és a Mindenható Atya kezéből senki sem ragadhat ki (Jn18,9; Jn10,28-29). Isten gyermekei tehát örökké Isten gyermekei maradnak, az üdvösség nem veszíthető el.

5. [**Isten jóságára az ember reagál**] Isten az, Aki keresi az embert: csak az Istent még nem (vagy kevésbé) ismerő ember nézőpontjából tűnik úgy, hogy mi kezdjük Őt keresni (Róm3,9-11). Jézus Krisztus szeretetét annál nagyobbban látjuk, minél inkább látjuk Isten jóságát felénk és a mi bűnösségünket, elveszett voltunkat. Hisszük tehát, hogy az ember egyetlen esélye, ha a Szentlélek újjászüli (Jn3,7). Az ember felelőssége a felkínált kegyelem hit által való elfogadásában van (Csel16,30–32). Ennek az elfogadásnak a következménye a megtérés és a megszentelődés.

A KEGYELMI KIVÁLASZTÁS

1. [**Megközelítésünk**] Isten kegyelmi kiválasztását a Biblia egésze tanítja, kijelentett dolog. Mivel azonban ez Isten cselekvése, bűnös emberi értelmünk számára korlátozottan fogható fel: a valóság egyfajta isteni oldala ez. Azért fontos ezt szem előtt tartani, mert ha az ember felelősségéről szóló Igét – emberi oldal – is mellé tesszük, az emberi logikának ellentmondó állításokra, következtetésekre juthatunk. A bibliai logika szerint viszont egyszerre igaz az isteni és az emberi oldal kijelentett igazsága (Lk22,22; Csel4,28)! Óvjuk tehát magunkat attól, hogy tantételként kezeljük a kegyelmi kiválasztást, vagy az isteni oldal Igéiből az ember cselekvőségére, vagy fordítva, az ember tennivalóiból az Isten hatalmára következtessünk! Tapasztaljuk a kegyelmi kiválasztást, de nem tudjuk pontosan megmagyarázni, értelmileg ez nem érthető meg. A hívő ember megújított értelme számára mégis boldog bizonyosság lehet (Péld3,5; 1Kor2,14-16). Ragaszkodjunk ahhoz, hogy Isten mindent az Ő igazsága szerint és könyörülő szeretetéből tett (Róm9,14-16).

2. [**Hitvallásunk**] Nem akarunk többet hitvallásainknál, de azokkal valljuk, ami minden magyar református közös hitvallásának részeként megíratott az eleve elrendelésről a 2. Helvét Hitvallás X. fejezetében. Így különösen, hogy „*Isten választott ki bennünket kegyelemből. Isten öröktől fogva elrendelte vagy kiválasztotta a szenteket, akiket Krisztusban üdvözíteni akar, méghozzá szabadon és pusztán kegyelméből, tekintet nélkül az emberekre.*” (Ef1,4; 2Tim1,9) Valamint, hogy „*Isten tehát nem közvetítő nélkül választott ki minket, igaz, nem is valamely érdemünkért, hanem Krisztusban és Krisztusért, úgyhogy akik hit által Krisztusba oltattak, azok már kiválasztottak is. Elvetettek pedig azok, akik Krisztuson kívül vannak*” (Jn3,18; 1Jn5,10-12; Jn3,36). Továbbá, hogy „*Isten tudja, hogy kik az övéi, másutt pedig arról hallunk, hogy kevesen vannak a választottak, mégis jó reménységgel kell lennünk mindenki felől, és senkit sem szabad meggondolatlanul az elveszettek közé sorolnunk.*” Kiemeljük, hogy „*Amikor a Lk13. szerint a tanítványok ezt kérdezik az Úrtól: Avagy kevesen vannak-e, akik üdvözülnek? – válaszul nem azt mondja, hogy kevesen vagy sokan fognak megtartatni vagy elveszni, hanem inkább arra buzdít, hogy ki-ki igyekezzék bemenni a szoros kapun. Mintha ezt mondaná: Nem a ti dolgotok ezekről kíváncsian tudakozódní, hanem inkább arra törekedjétek, hogy a helyes úton a mennybe jussatok.*” A predestinációt a hívő boldogan megtapasztalja és megéli, nem pedig megéri. A predestináció tehát a hívők megerősítésére szolgál, nem a hitetleneknek szól, hiszen az isteni oldalt ők semennyire nem láthatják.

3. [Gyakorlat 1: **A hamis kettős predestináció**] Figyelmeztetünk, hogy a sajnos sokak által használt kettős predestináció tana (miszerint Isten egyeseket az üdvösségre, másokat a kárhozatra rendelt) a Biblia alapján nem igazolható, annak elterjedt magyarázata is a kegyelmi kiválasztás emberi értelemmel

történő túlmagyarázása. Ez az emberekben hamis istenképet okoz (pl.: kegyetlen az Isten), a hívő embereket felelőtlené teszi (pl.: mindegy milyen bűnt követ el, már Isten úgyis mindent előre eldöntött), továbbá veszedelmes morális következményekkel járhat (pl.: hívő emberek esetében góg, felsőbbrendűség érzése, illetve hitetlen emberekben kétségbeesés).

4. [Gyakorlat 2: **A pozitív kegyelmi kiválasztás**] Figyelmeztetünk, hogy mindannyian kárhozatban születünk (Zsolt51,7), nem Isten löki vagy rendeli abba bele az embert. Isten pont a kárhozatból való szabadulást teszi lehetővé Jézus Krisztusban. Nem azért jött Jézus, hogy kárhoztassa az embert, hiszen már úgyis kárhozatban van, hanem hogy megtartsa. „Mert Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön a világ általa.” (Jn3,16–17) Mivel valamennyien a kárhozatra születünk, a kárhozatba jutásért semmit nem kell tennünk, mert az biztos. Innen, ebből az állapotból hív el és választ ki bennünket az Úr (Jn6,44–45). Legyek hálás, hogy engem már elhívott! Nem tudhatom, hogy a hitetlent – a reménység szavaival még nem hívót – az Úr mikor hívja el, és ő mit felel erre. Az én dolgom hirdetni mindenkinek az evangéliumot, Jézus bűnbocsátó irgalmát, kegyelmét (Mik6,8; Mt28,19). Végül is minden az Úr munkája (Fil2,13).

5. [Gyakorlat 3: **Az igehirdetés felelőssége**] Figyelmeztetünk, hogy a hívő ember felelőssége és küldetése, hogy minden emberre azzal a reménységgel nézzen, hogy Isten őt üdvözítheti (1Tim2,1–7). A mi részünkről ehhez minden tőlünk telhetőt meg kell tgyünk: hirdetnünk kell az evangéliumot, úgy kell élnünk, hogy prédikáljon az életünk, és imádkoznunk kell a még meg nem tértekért. A legmagasztosabb küldetés ebben a világban Krisztust felragyogtatni! Minden emberre úgy kell tekintenünk, mint akit Isten hív és vár az örök életre, mint aki megtérhet, elfogadhatja az Urat, dönthet Isten mellett: megtérésre kell hívnunk, (és itt nincs helye a kiválasztottság kérdésének). Isten ismeri az övéit (2Tim2,19), előre mi nem, nekünk az Ige hirdetése a parancsunk: Jézushoz hívni, tanítvánnyá tenni (Mt28,19). Nem jelenti ez ugyanakkor azt, hogy minden ember üdvözülni fog (2Thessz3,2).

6. [Gyakorlat 4: **Az igehallgató felelőssége**] Valljuk, hogy az ember felelőssége, mit kezd azzal az Igével, amit hall: igent mond-e Isten hívására, örömmel és bűnbánattal fogadja-e a kegyelmet. (Ha nem, ő maga felelős örök sorsáért.) (1Thessz1,4–6; Jn3,18–21; 1Jn5,10–13)

7. [Gyakorlat 5: **Az üres halmaz**] Hisszük, hogy aki Jézushoz megy, azt Ő nem küldi el magától: nem lehetséges tehát az, hogy valaki földi életében igaz hittel Istenhez megtérne, de elutasíttatna akár elkésettség, akár formai hiányosságok, akár ki nem választottság okán (Ez33,10–11; Jn6,37; 2Pét3,9).

8. [Gyakorlat 6: **Személyes bizonyosságunk**] Személyes megtapasztalásként az ismert képpel élve mondjuk: a menny kapuján kívül az szerepel, „Jöjjetek énhozzám mindnyájan” (Mt11,28). Belépés után, később látja meg a – már hitben járó – ember, hogy a belső oldalon ez áll: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket.” (Jn15,16) Aki hisz a Fiúban, az üdvözül (Jn3,15).

A fentieket a Gyülekezet presbitériuma 2021. november 22-én egyhangú szavazással fogadta el, s döntött úgy, hogy azt a Missziói Bizottságnak megküldi az együttes ülésen történő átbeszélés céljából.

A fenti presbiteri gyűlésen jelen voltak vagy a fent írottak kapcsán teljes egyetértésüket fejezték ki:

Horváth Géza, Földvári Tibor, Szepesy László és Czakó Zoltán lelkipásztoraink

Beretvás Péter, Draskóczy Gábor, Dudás Tibor, Durkó Gábor, Enreiter Ádám, Erdélyi András, Erdélyi Gábor, Gaál Csaba, Gegus Gábor, Hámori László, Dr. Kiséry István főgondnok, Mannó Sándor, Nemeskéri Pál, Dr. Pataki Béla, Dr. Pálffy Péter, Plicher Zoltán, Szőke Balázs, Szőlősi László, Dr. Varga Gábor, Válay Zsolt, Dr. Viczián István, Dr. Viczián Miklós presbiterek

Borsody László, Csáky Péter, Jaczkovits Viktor, Leveleki László, Madas Balázs, Turóczi András pótpresbiterek